

PATENTNI SPIS BR. 3239

Naamlooze Vennootschap Industrie- en Handel Maatschappij „Hag“, Amsterdam.

Postupak za dobijanje kafnih zrna oslobođenih kafeina.

Prijava od 18. oktobra 1923.

Važi od 1. novembra 1924.

Pravo prvenstva od 24. oktobra 1922. (Nemačka).

Do sada poznati postupci za izvlačenje kafeina iz kafe i t. sl. imaju izvesne nezgode. Najglavnija je ta, što to izvlačenje biva ponajčešće na račun same kafe.

Nadeno je sad, da su prilikom ekstrakcije kafeina dva momenta od najvećeg značaja u pogledu na kvalitet kafe oslobođene kafeina, a naročito u pogledu na sastav kafeina, rastvoren u ekstrakcionom srestvu. Ta dva momenta zavise s jedne strane od količine vlage pri t. zv. razlaganju kafe, i ta količina treba da varira u srazmerno uskim granicama, a s druge strane od kvaliteta primjenjenog ekstrakcionog srestva. Kod ovog poslednjeg naročito veliku ulogu igra njegova tačka ključanja i njegova rastvorljivost.

Postupak shodno ovom pronalasku sastoji se u tome, što se upotrebljavaju ekstrakciona srestva, čija tačka ključanja leži ispod 45° C.

Pokazalo se sad, da se na taj način postižu naročito povoljni rezultati, što je bilo potpuno neočekivano, jer se do sada mislilo, da se na višim temperaturama postižu bolji rezultati no na nižim. Ispitivanjima, međutim, došlo se do toga, da izvesna etarska ulja i mirišljave smole, koje se u kafi nalaze, prelaze u rastvor kafeina, ako se upotrebe eks-trakciona srestva, čija je tačka ključanja iznad 45° C, i da je to u toliko manje slučaj, u koliko je niža tačka ključanja ekstrakcionog srestva.

Preimjučstva, koja se imaju primenom po datom pronalasku, sastoje se:
1) u izbegavanju visokih temperatura prilikom ekstrakcije, usled čega se izbegava izvlačenje korisnih sastojaka;

2) u manjoj potrošnji topote za vreme ekstrakcije;

3) u izvanrednoj čistoti ekstrahovanog kafeina;

4) (ovaj je razlog naročito važan) u lakom odvajanju ekstrakcionih srestva sa niskom tačkom ključanja od kafnih zrnaca.

Kod dosadanjih ekstrakcionog srestava (benzol, benzin, hlorirani derivati acetilena i t. sl.) bilo je potrebno vrlo mnogo vremena i para visoke temperature pa da se ekstrakciona srestva potpuno odvoje, a na taj način nije se moglo izbeći jako kvašenje kafe i gubici u aromatičnim uljima.

5) u naročito dobrom kvalitetu proizvoda.

Shodno ovom pronalasku daje ekstrakciona tečnost ekstron (metilen-hlorid CH_2Cl_2) gore pomenuta preimjučstva u veoma znatnoj meri. To je dobro definisano jedinjenje, čija je tačka ključanja oko 40° C. a spec. tež. oko 1, 31 i nije zapaljivo. Najzad je shodno ovom pronalasku važno to, da se kafa pre ekstrakcije podvrgne jednom procesu razlaganja, posle koga količina vlage nije manja od 18 a nije veća od 50%.

Sledeći primer neka posluži kao jedna mogućnost primene postupka shodno datom pronalasku.

Kafa, koja se preradi, natopi se u jednom ekstrakcionom aparatu parom, ili po potrebi vodom, sve dotle, dok količina vlage ne bude 18—30%, što zavisi od vrste kafe.

Zatim se kafa ekstrahuje ekstrakcionim srestvom, ekstronom sve dotle, dok jedna proba kafe ne daje više reakcije na kafein.

Ekstrakciono srestvo ocedi se, a kafa se oslobođi ekstrakcionog srestva zagrevajući je uz dejstvo pare.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za dobijanje kafe bez kafeina, naznačen time, što se za ekstrakciju uzimaju ekstrakciona srestva, čija je tačka ključanja ispod 45°C .

2. Postupak shodno zahtevu 1, naznačen
time, što se kao ekstrakciono sredstvo užina
ekstron.

3. Postupak shodno zahtevima 1 i 2, nazačen time, što se kafa pre ekstrakcije podvrgne jednom procesu razlaganja, usled čega dobija procenat vlage, koji nije manji od 18 a nije veći od 30 %.